

**Chambre
des Représentants**

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

5 FEVRIER 1947.

5 FEBRUARI 1947.

PROJET DE LOI

relatif à la procédure devant la Cour de Cassation et complétant l'article 40 de la loi du 15 juin 1935, concernant l'emploi des langues en matière judiciaire.

WETSONTWERP

betreffende de rechtspleging voor het Hof van Verbreking en tot aanvulling van artikel 40 van de wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

EXPOSE DES MOTIFS.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

MESDAMES, MESSIEURS,

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Un projet de loi relatif à la procédure devant la Cour de Cassation et complétant l'article 40 de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire a été déposé par le Gouvernement à la séance de la Chambre des Représentants du 18 avril 1940.

Ce projet est devenu caduc par suite de la dissolution du 9 janvier 1946.

Le Gouvernement a l'honneur de le soumettre de nouveau à vos délibérations et il exprime l'espoir que la Chambre ne tardera pas à lui donner son assentiment.

Le projet se trouve justifié par les considérations développées dans l'exposé des motifs qui accompagnait le projet devenu caduc. Ce document est reproduit en annexe.

Le Ministre de la Justice.

Een wetsontwerp betreffende de rechtspleging voor het Hof van Verbreking en tot aanvulling van artikel 40 van de wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken werd door de Regeering in de Kamer der Volksvertegenwoordigers, tijdens de vergadering van 18 April 1940, ter tafel gelegd.

Dit ontwerp is, ten gevolge van de ontbinding van 9 Januari 1946, vervallen.

De Regeering heeft de eer het U opnieuw ter bespreking voor te leggen en zij meent te mogen verhoplen dat de goedkeuring er van niet zal uitblijven.

De verantwoording van het ontwerp is terug te vinden in de beschouwingen, uiteengezet in de memorie die tot toelichting van het vervallen ontwerp diende. Dit stuk gaat als bijlage hierbij.

De Minister van Justitie,

A. LILAR.

G.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'alinéa 3 de l'article 40 de la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire dispose que les actes déclarés nuls pour contravention à cette loi interrompent la prescription ainsi que les délais de procédure impartis à peine de déchéance.

L'origine de cette disposition se trouve dans la volonté du législateur d'éviter qu'en raison uniquement d'une infraction à la loi concernant l'emploi des langues en justice, le gain ou la perte d'un procès puisse être définitivement acquis, au risque de léser gravement des intérêts légitimes.

A cet égard, on lira avec fruit le premier rapport fait au nom de la Commission de la Chambre par l'honorable M. Marck (*Doc. parl.*, Chambre, 1932-1933, n° 136, p. 19), le discours prononcé au Sénat par M. Lebon (*Ann. parl.*, Sénat, 1934-1935, p. 533) et le rapport de la Commission de la Justice du Sénat.

La pratique a cependant permis de constater que les plaideurs sont exclus du bénéfice de cette disposition, lorsqu'un pourvoi en cassation est rejeté parce que le demandeur a contrevenu, dans sa requête en cassation ou dans la signification, aux dispositions de la loi du 15 juin 1935.

Il existe, en effet, en matière de procédure devant la Cour de Cassation, une règle établie par les articles 39 du Titre IV et 5 du Titre IX, première partie, du règlement du 28 juin 1738, en vertu de laquelle, si une demande en cassation a été rejetée, la partie qui l'a formée ne peut plus se pourvoir en cassation contre le même arrêt ou jugement. Cette règle est résumée par l'adage « Pourvoi sur pourvoi ne vaut ». Elle s'applique en toute éventualité, que le pourvoi ait été rejeté pour des motifs tirés du fond de la cause, qu'une déchéance ait été prononcée ou qu'une fin de non recevoir ait été accueillie.

Dans son arrêt du 14 novembre 1939, la Cour de Cassation a décidé que les dispositions de l'alinéa 3 de l'article 40 de la loi concernant l'emploi des langues en matière judiciaire ne font pas échec au principe.

C'est en vue d'assurer au demandeur en cassation le bénéfice de la disposition, que le législateur de 1935 avait voulu rendre applicable à toute procédure, que le Gouvernement a l'honneur de soumettre à vos délibérations, le présent projet de loi.

Celui-ci ne se borne cependant pas à déclarer recevable, sous certaines conditions, un second pourvoi.

Il limite le délai de recevabilité du second pourvoi, évitant ainsi que dans certains cas la dérogation à la règle

MEMORIE VAN TOELICHTING.

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De derde alinea van artikel 40 van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken bepaalt dat de akten, nietig verklaard wegens overtreding van deze wet, de verjaring stuiten alsmede de termijnen van rechtspleging toegekend op straf van verval.

Deze bepaling vindt haren oorsprong in den wil van den wetgever die wou voorkomen dat, uitsluitend wegens een overtreding van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken, een proces voorgoed zou gewonnen of verloren zijn, op gevaar af dat zelfs gewettigde belangen er ernstig door worden geschaad.

In verband met deze kwestie heeft het zijn nut inzage te nemen van het eerste verslag dat uit naam van de Kamercommissie door den achtbaren Heer Marck werd uitgebracht (*Bescheiden*, Kamer, 1932-1933, n° 136, blz. 19), van de in den Senaat door den Heer Lebon uitgesproken redevoering (*Handelingen*, Senaat, 1934-1935, blz. 533) en van het verslag van de Senaatscommissie voor Justitie.

Uit de praktijk heeft men evenwel kunnen opmaken dat de rechtzoekenden op het voordeel van die bepaling geen aanspraak kunnen maken wanneer een voorziening in verbreking is verworpen geworden omdat de eischer, in zijn eisch tot verbreking of in de beteekening, gehandeld heeft in strijd met de bepalingen van de wet van 15 juni 1935.

Er bestaat inderdaad, in zake rechtspleging voor het Hof van Verbreking, een regel die ingevoerd is geworden bij artikel 39 van titel IV en artikel 5 van titel IX, eerste deel, van het reglement van 28 juni 1738, krachtens hetwelk, indien een eisch tot verbreking werd verworpen, de partij die dien eisch had ingesteld, zich niet meer in verbreking kan voorzien tegen hetzelfde arrest of hetzelfde vonnis. Deze regel wordt samengevat in de zinspreuk: « Zich voorzien op een voorziening, gaat niet ». Hij geldt in elk geval, eender of de voorziening werd verworpen op grond van redenen die in de zaak zelf geput zijn, of wel dat verval van rechten werd uitgesproken, of wel dat een middel van niet-ontvankelijkheid werd ingewilligd.

Het Hof van Verbreking heeft, in zijn arrest van 14 November 1939, beslist dat de bepalingen van de derde alinea van artikel 40 van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken dat beginsel niet in den weg staan.

Den eischer in verbreking toelaten zich te beroepen op de bepaling welke de wetgever van 1935 op elke rechtspleging had willen toepasselijk maken, dat is het doel van dit wetsontwerp dat de Regeering de eer heeft U ter bespreking voor te leggen.

Dit ontwerp beperkt er zich evenwel niet bij een tweede voorziening ontvankelijk te verklaren, mits inachtneming van bepaalde voorwaarden.

Het begrenst den termijn van ontvankelijkheid van de tweede voorziening, en voorkomt aldus dat, in sommige

« pourvoi sur pourvoi ne vaut » cause un préjudice injustifié à la partie demanderesse. Il faut, sous ce rapport, envisager les cas où, comme en matière civile par exemple, le point de départ du délai est le jour de la signification du jugement ou de l'arrêt attaqué. Il n'est pas requis, alors, que la signification ait eu lieu pour que le pourvoi soit introduit valablement; en fait, très fréquemment des pourvois sont formés sans qu'il y ait eu signification préalable de la décision contre laquelle ils sont dirigés.

Chaque fois donc que, dans l'avenir, il en aura été ainsi, l'exception à la règle interdisant un second pourvoi, aurait pour effet, s'il n'en était expressément décidé autrement, de rendre recevable le second pourvoi, quel que soit le laps de temps écoulé depuis la prononciation de la décision attaquée.

Il ne faut pas écarter l'hypothèse d'un pourvoi qui ne serait qu'une manœuvre d'intimidation à l'égard de la partie à laquelle le juge du fond a donné gain de cause et qui, ne tendant qu'à tenir en suspens l'irrévocabilité de la décision de ce juge, serait intentionnellement formé en violation des prescriptions de la loi du 15 juin 1935.

Si la loi envisagée restait muette sur le délai de recevabilité d'un second pourvoi, il en résulterait que la partie défenderesse n'aurait d'autre ressource, pour sortir d'inquiétude, que de faire signifier elle-même, après le rejet du premier pourvoi, la décision rendue à son profit, afin de donner ouverture au délai, ce qui serait à la fois vexatoire et anormal, étant donné que cette signification n'avait pas été nécessaire pour la recevabilité du pourvoi déjà introduit.

Le Ministre de la Justice.

gevalen, de afwijking van den regel « Zich voorzien op een voorziening, gaat niet » een onverantwoord nadeel aan de eischende partij zou berokkenen. In verband hiermee, moet rekening worden gehouden met de eventualiteit dat, zooals in burgerlijke zaken bijvoorbeeld, de dag waarop een termijn ingaat, de dag is van de beteekening van het vonnis of van het bestreden arrest. Het is alsdan niet vereischt dat, opdat de voorziening geldig worde ingesteld, de beteekening gedaan zij; in feite gebeurt het zeer dikwijls dat voorzieningen worden ingesteld zonder dat de beschikking waartegen die voorziening is gericht, vooraf werd beteekend.

Telkenmale dus als, in de toekomst, de zaken zoo zijn verlopen, zou de uitzondering op den regel die een tweede voorziening verbiedt, voor gevolg hebben dat, zoo er niet uitdrukkelijk anders over werd beslist, de tweede voorziening ontvankelijk zou zijn, welke ook de termijn zou zijn die sedert de uitspraak van de bestreden beschikking zou verlopen zijn.

Het geval mag niet buiten beschouwing worden gelaten dat voorziening zou worden ingesteld enkel als een intimidatiepoging ten opzichte van de partij die door den rechter, die over de zaak zelf uitspraak heeft gedaan, in het gelijk werd gesteld, en dat die voorziening, die er enkel op gericht is de onherroepelijkheid van de beschikking van den rechter tegen te houden, met opzet, met miskenning van de voorschriften van de wet van 15 Juni 1935 zou worden ingesteld.

Indien de in het vooruitzicht gestelde wet zich niet uitsluit over den termijn van ontvankelijkheid van een tweede voorziening, zou er dit uit volgen dat de verwerende partij, om uit de verlegenheid te geraken, geen andere uitkomst zou hebben dan zelf, na de verwerping van de eerste voorziening, de in haar voordeel gewezen beschikking te doen beteekenen, ten einde den termijn te doen ingaan, hetgeen vexatoir en tevens abnormaal zou zijn, aangezien die beteekening niet noodig was geweest voor de ontvankelijkheid van de reeds ingestelde voorziening.

De Minister van Justitie,

P.-E. JANSON.

PROJET DE LOI

CHARLES,

Prince de Belgique, Régent du Royaume,

A tous, présents et à venir, SALUT !

Sur la proposition du Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le Ministre de la Justice est chargé de présenter, en Notre Nom, aux Chambres législatives, le projet de loi, dont la teneur suit :

ARTICLE PREMIER.

L'article 40 de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire est complété par les deux alinéas suivants :

« Est recevable le pourvoi en cassation formé après le rejet d'un premier pourvoi, si, sur le second, la Cour constate que le premier n'était entaché d'aucune autre nullité que celle résultant d'une contravention à la présente loi.

» Dans le cas de l'alinéa précédent, le délai déterminé par la loi pour se pourvoir court du jour de la prononciation de l'arrêt qui a rejeté le premier pourvoi : si le délai déterminé par la loi est supérieur à un mois, il est réduit à cette durée ».

ART. 2.

La présente loi n'est pas applicable aux causes dans lesquelles le pourvoi a été rejeté antérieurement au jour de sa publication au *Moniteur*.

Donné à Bruxelles, le 3 février 1947.

CHARLES.

PAR LE RÉGENT :

Le Ministre de la Justice.

A. LILAR.

WETSONTWERP

KAREL,

Prins van België, Regent van het Koninkrijk,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL !

Op de voordracht van den Minister van Justitie,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

De Minister van Justitie is gelast, in Onzen Naam, bij de Wetgevende Kamers, het wetsontwerp aan te bieden waarvan de inhoud volgt :

EERSTE ARTIKEL.

Artikel 40 van de wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtzaken wordt door de twee volgende alinea's aangevuld :

« De voorziening in verbreking die na de verwerping van een eerste voorziening wordt ingesteld is ontvankelijk indien, op de tweede voorziening, het Hof vaststelt dat in de eerste voorziening geen andere nietigheid aanwezig was dan die welke uit een overtreding van deze wet voortspuit.

» In het bij de vorige alinea voorziene geval, begint de termijn die bij de wet is bepaald om zich in verbreking te voorzien, te lopen te rekenen van den dag van de uitspraak van het arrest dat de eerste voorziening heeft verworpen ; indien de bij de wet bepaalde termijn meer dan één maand bedraagt wordt hij tot dien duur teruggebracht. »

ART. 2.

Deze wet is niet van toepassing op de zaken waarin de voorziening werd verworpen vóór den dag waarop deze wet in het *Staatsblad* werd bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, den 3e Februari 1947.

VANWEGE DEN REGENT :

De Minister van Justitie,